

ZAKLJUČCI

STRUČNOG SKUPA RAVNATELJA/ICA SREDNJIH ŠKOLA I UČENIČKIH DOMOVA REPUBLIKE HRVATSKE

ULOGA RUKOVOĐENJA U SREDNJOŠKOLSKIM USTANOVAMA- između strategije i prakse

pod pokroviteljstvom predsjednice RH, gđe Kolinde Grabar Kitarović

Dubrovnik, 1. – 3. veljače 2019.

Sve promjene, razvoj i reforma obrazovanja uključene u Strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije ne mogu biti uspješno realizirane bez učinkovitog sustava upravljanja i rukovođenja. Ravnatelji srednjih škola te učeničkih domova ukazuju na bitne nedostatke postojećeg zakonskog normativa i prakse:

- Ravnatelji se u hrvatskim srednjim školama i učeničkim domovima, biraju na način da razne kategorije osoba (branitelji, invalidi itd) imaju prednost u izboru. Umjesto ključnih i temeljnih kompetencija za ravnateljski posao dodatno se vrednuju isključivo kompetencije poznavanja stranog jezika, osnova digitalnih vještina i iskustva u projektima. Ovakav način izbora u potpunosti je suprotnosti u odnosu na praksu zemalja u EU i diskriminira veliki broj kvalitetnih kandidata za ravnateljski posao.

- Uz navedene diskriminirajuće odredbe izbora ravnatelja bez obzira na uspješnost rada ravnatelja, nakon isteka mandata postoji mogućnost da ih školski odbor ne izabere zbog raznih političkih ili osobnih interesa.

- U brojnim izmjenama Zakona o odgoju i obrazovanju od 2008. pa nadalje prava ravnatelja kao i ovlasti sve su više smanjivana. Ravnatelji su ostali bez mogućnosti otpremnine, radnog odnosa na neodređeno vrijeme, bez plaće za razdoblje od 4 mjeseca. S obzirom da je jedini kriterij za plaću ravnatelja broj učenika bez obzira na uvjete rada, složenost i zahtjevnost poslova te rezultate i kvalitetu mnogih ravnatelji unatoč visokoj odgovornosti imaju nižu plaću od dijela učitelja i nastavnika.

U pripremi su novi pravilnici o napredovanju i zapošljavanju koji posebno smanjuju ovlasti ravnatelja i negiraju njegovu temeljnu zadaću kao stručnog/pedagoškog voditelja škole. Tim aktima je predloženo da ravnatelji nisu uključeni ni u koju fazu postupka napredovanja nastavnika, te je također moguće da prilikom procesa zapošljavanja ne budu uključeni u izbor radnika za rad su odgovorni.

Uspoređujući odgovornosti i ovlasti te ostale karakteristike statusa ravnatelja u javnim službama možemo utvrditi da ravnatelji srednjih škola te učeničkih domova imaju značajno više odgovornosti sa značajno manje ovlasti i prava. Za razliku od ravnatelja u drugim javnim službama, ravnatelji odgojno obrazovnih ustanova odgovaraju i za odluke koje nisu sami donijeli.

Obzirom na sadašnji nepovoljni status ravnatelja u odnosu na položaj ostalih zaposlenika u prosvjeti te ravnatelja u ostalim javnim službama, realno je očekivati sve manje kompetentnih, stručnih i motiviranih ljudi koji se žele prihvatiti ovoga odgovornog posla, a da nisu na kraju svog radnog vijeka odnosno pred mirovinom.

Istovremeno se od ravnatelja se očekuje sposobnost upravljanja kvalitetom te poticanje i provođenje na školskoj razini svih strateških promjena sustava uključivši reformu obrazovanja.

Kako bi se riješili navedeni problemi te realizirali ciljevi iz Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije zahtijevamo na razini Republike Hrvatske:

1. Jasno definiranje ključnih kompetencija i kriterija za izbor i vrednovanje rada ravnatelja. Temeljem prethodno izrađenih prijedloga tražimo hitno donošenje standarda zanimanja i standarda kvalifikacija za ravnatelje.

2. Uvođenje modela profesionalizacije rada ravnatelja (rad na neodređeno vrijeme na radnom mjestu ravnatelja) koji uključuje program osposobljavanja, licenciranja i relicenciranja kojim se dokazuje kompetencija i kvaliteta rada.

3. Ujednačavanje prava, ovlasti, odgovornosti te koeficijenta ravnatelja odgojno-obrazovnih ustanova s drugim ravnateljima javnih službi Republike Hrvatske.

Naša Udruga, članica European School Heads Association (ESHA) i The European Federation of Education Employers (EFEE) kao važan socijalni partner traži da se predstavnici udruge ravnatelja kontinuirano uključe u sva stručna povjerenstva kao i u pregovaračke timove vezane uz poslove, ovlasti i odgovornosti ravnatelja.

Zaključci su jednoglasno potvrđeni 3.02.2019. u Dubrovniku od ravnatelja srednjih škola te učeničkih domova te se upućuju svim nadležnim tijelima, stručnoj i široj javnosti.

Predsjednica UHSR-a

Suzana Hitrec